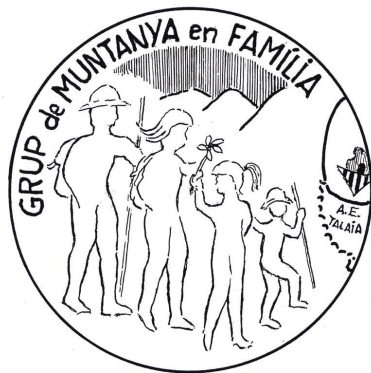

EL SANTUARI DE BELLMUNT I RODALIA DE VIDRÀ (Vidranès / Osona)

Excursió de tardor per fagedes i rouredes

Dia: DIUMENGE 23 D'OCTUBRE DE 2011

Desplaçament: AMB AUTOCAR

Lloc de sortida: PLAÇA DE L'ESTACIÓ DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Coordinadors de la sortida: Joan Raventós i Queti Vinyals (telèfon contacte: 696 373 454)

<http://santuaribellmunt.blogspot.com>

Horari previst:

08.00 h - Sortida amb autocar des de la pl. de l'Estació (pl. d'Eduard Maristany) de Vilanova.

10.30 h - Arribada a Vidrà i esmorzar.

11.00 h - Inici de l'excursió.

12.30 h - Arribada al santuari de Bellmunt.

13.00 h - Sortida del santuari de Bellmunt.

14.30 h - Arribada a Vidrà dels menuts i dinar.

15.00 h - Arribada a Vidrà dels grans i dinar.

16.30 h - Sortida de Vidrà amb l'autocar.

18.45 h - Arribada a Vilanova.

Detalls de l'itinerari general:

Resum de l'itinerari general: Vidrà - Coll de Vidrà - Pla de Sivina - Creu de Fus - Coll d'Hi-era-de-massa - Santuari de Bellmunt - Coll d'Hi-era-de-massa - Torrent de Canemars - Tosca de Degollats - Salt del Molí - Pont de Salgueda - Vidrà.

Punt d'inici i acabament: Vidrà

Desnivell acumulat: 450 m / **Distància total:** 9 km aprox. / **Dificultat:** mitjana

Condicions: Es pot fer en qualsevol època de l'any, però és recomanable a la tardor, pels tons acolorits que agafen els arbres caducifolis.

Resum de l'itinerari de l'Opció Menuts:

Opció menuts: Vidrà - Coll de Vidrà - Pla de Sivina - Creu de Fus - Coll d'Hi-era-de-massa - Santuari de Bellmunt - retorn pel mateix camí fins a Vidrà.

Longitud anada: 3,8 km - **Desnivell:** 270 m - **Horari anada:** 1 h 30 min. aprox.

<http://santuaribellmunt.blogspot.com>

Dificultats que hi poden haver i altres qüestions a tenir en compte:

Es tracta d'una excursió de dificultat mitjana, amb algun desnivell pronunciat. S'ha previst fer algunes parades de REAGRUPAMENT (vegeu-les indicades en la descripció de l'itinerari). Cal que tothom les respecti per al benefici del grup.

L'orientació i la vegetació ufanosa de part del recorregut (fagedes, rouredes i altres estrats arboris de sotabosc humit) i el sòl de roca mare de part del recorregut fan que el terra pugui estar humit i rellisqui. Les fulles seques que hi ha al terra, de vegades amaguen pedres i forats. Per tot plegat, cal que vigileu amb les relliscades o torçades de peu. Tingueu cura dels vostres fills!

La sortida de Vidrà es fa caminant per la carretera, uns 700 metres. Cal anar per l'esquerre sense ocupar la part central de la calçada i vigilant si vénen cotxes.

El santuari de Bellmunt està situat al cim mateix de la carena de la serra de Bellmunt. Tot i que està protegit per baranes, cal vigilar els nens i nenes. Els adults responsables dels menors hauran de vetllar per la seva seguretat. No es pot córrer durant el trajecte. Els menors no han de passar al davant de la persona que se situarà al capdavant i que farà el guiatge de l'itinerari. Vetlleu-ho, si us plau.

Material necessari (què cal portar):

Menjar: Esmorzarem en arribar a Vidrà. Només tindrem mitja hora per esmorzar; per tant, convé que el tingueu a punt. Dinarem en una zona de lleure del centre de Vidrà, amb fonts, taules de pícnic i gronxadors; per tant, no cal que carregueu el dinar a la motxilla; el podeu deixar a l'autocar, que estarà aparcad a la plaça de Vidrà. Convé portar algun ganyip per anar picant durant el recorregut.

Aigua: En trobareu a Vidrà i al santuari de Bellmunt (font de Sant Marc).

Indumentària: Hem entrat a la tardor. A finals d'octubre és de preveure que faci una mica de fred; per tant, convé que porteu roba d'abric i algun anorac o cangur que pari la fredor de l'aire. Us recomanem que porteu botes de muntanya de canya mitjana o alta, que protegeixin bé el peu i el tornell de possibles torçades.

Documentació: Targeta federativa, document d'identitat, targeta sanitària, etc.

Descripció de l'itinerari:

Informació extreta de www.senderisme.tk i d'una revisió sobre el terreny feta el dia 9 d'octubre de 2011.

Situats a **Vidrà**, prenem la carretera de Sant Quirze de Besora i caminem uns 700 m fins al Coll de Vidrà mirant de no ocupar la part central de la carretera. Vigileu els vostres fills! Al **coll de Vidrà** (indicador al Coll d'Hi-era-de-massa i Bellmunt) deixem la carretera i prenem la pista (GR-3) que surt a la nostra esquerra. El camí és ample i pujador, amb el pis força pedregós, però de bon caminar. De seguida tenim bones vistes sobre la casa del Coll de Vidrà amb el Pedraforca de teló de fons. Caminem envoltats de rouredes.

En poca estona arribem al **collet de la Creu del Fus**, on el camí es torna més planer i canvia de vessant. A partir d'aquest punt podem veure el santuari de Bellmunt situat al capdamunt de la serra. Se'ns obren bones vistes cap al Montseny (les Agudes i el Matagalls) i el pla d'Aiats. Podem estalviar-nos un revolt tancat passant per una drecera. La pista torna a canviar de vessant i és envoltada d'una bona fageda. Poc més enllà, arribem a un trencall amb indicadors. Som al **coll d'Hi-era-de-massa (REAGRUPAMENT)**. Aquí deixem el GR-3, que marxa cap a la dreta, i prenem el PR C-45, a mà esquerra.

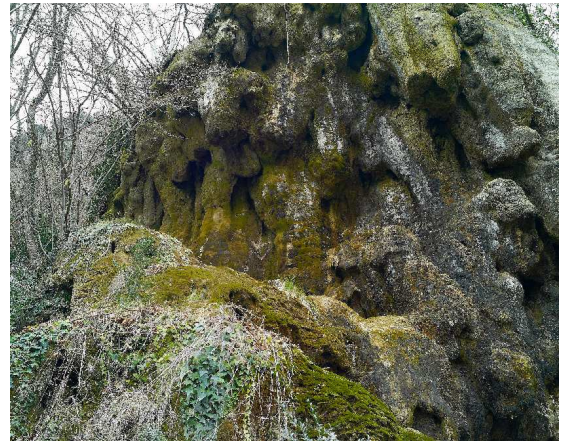
El camí perd alçada i trobem una altra cruïlla situada al peu mateix de la muntanya on s'alça el santuari. A mà esquerra tornariem a Vidrà per un camí diferent al que hem seguit fins ara (*el seguirà el grup de l'opció general més tard*). Deixem camins a dreta i esquerra i continuem recte per un sender que entra a la fageda i que puja de valent fent ziga-zagues sobre la roca mare. Aneu amb compte els últims metres amb els pendents de mà dreta. Vigileu els petits.

Els darrers metres són encimentats. Pugem unes escales i sortim a l'esplanada que hi ha sota mateix del **santuari de la Mare de Déu de Bellmunt (REAGRUPAMENT)**, situat al capdamunt d'una roca. Sota una petita volta hi ha la font de Sant Marc. Pugem per unes escales fins al **cim de Bellmunt** (1.248 m), des d'on veiem una emblemàtica vista del santuari (imatge inicial d'aquest dossier). El panorama abarca una àmplia franja del país: el Pedraforca, la serra del Cadí, el Puigllançada, el Taga, el Puigmal, el Bastiments, el Canigó, el Comanegra, el Puigsacalm, les Agudes, el Matagalls, la plana de Vic, Montserrat...

Reanudem la marxa i ara baixem pel camí que hem utilitzat per pujar. En arribar al final del corriol tornem a trobar la cruïlla esmentada abans **(REAGRUPAMENT)**. El grup de l'opció Menuts cal que desfaci el camí per on hem vingut fins a Vidrà. La colla de l'opció general, prendrà el camí de la dreta que s'endinsa en la fageda i davalla cap al **torrent de Canemars**. És una pista baixadora. Perdem alçada fent unes quantes llaçades i travessem el torrent. Ara caminem per l'esquerra del torrent, a l'ombra de faigs i avellaners. El camí es fa més estret i acaba per convertir-se en un sender.

Una estona més enllà, deixem a mà dreta un braç de camí herbós que baixa cap al torrent i prenem un sender que s'enfila a mà esquerra (fita de pedres). Travessem un bosc de roures amb boix que és molt frondós, tot i estar situat a la part solana de la **vall del riu Ges**. El sender és molt ben fressat, però cal parar atenció a no caure en el desnivell que tenim a mà dreta. Convé caminar en fila índia.

Passem per un grau de roca **(REAGRUPAMENT)** i entrem a la fageda novament. De seguida ens caldrà deixar el sender planer i prendre un trencall a mà dreta (pal de fusta) que baixa decidit. Una estona més tard, el sender ens fa pujar de nou (tanca de filferro) i torna a baixar cap al fons de la vall, on troba el PR C-47. Hi trobem un indicador. Seguim el PR uns metres cap a Sant Pere de Torelló per anar a veure la **Tosca de Degollats**, per on regalima l'aigua. **(REAGRUPAMENT)**

Tornem enrere i seguim el PR C-47 (senyals blancs i grocs) en direcció a Vidrà. Poc més enllà, el camí és empedrat i té una barana de fusta. La panoràmica s'obre. El camí surt a un revolt d'una pista i la prenem a mà esquerra. Hi ha algun tram pujador que ha estat encimentat. Al cap d'uns minuts, en un revolt de 90 graus a l'esquerra trobem un rètol que ens convida a seguir un sender cap al Salt del Molí. Ho fem. El corriol és baixador i ens acosta cada vegada més a la remor de l'aigua. Finalment, ens mena a la llera del riu Ges, que travessem per unes pilones de ciment per arribar al peu mateix del **Salt del Molí**. **(REAGRUPAMENT)**

Continuem pel PR i guanyem alçada vora les restes de l'antic **molí del Salt**. Poc més amunt, travessem el riu pel **pont de Salgueda**. Travessat el pont, deixem el PR a mà dreta i prenem un camí que s'enfila per un rocallís. Pugem fort fins a una carena (línia d'alta tensió) i continuem pel camí més fressat fins a trobar la pista que ens menarà a Vidrà pel costat de la planta de tractament de residus i unes granges. Sortim a la **carretera de Ciuret** i arribem de seguida al **parc de Vidrà**, equipat amb fonts, taules i gronxadors, on finalitza l'excursió i on dinarem.

Hi era de massa

Abans d'arribar al Santuari de Bellmunt, quan deixeu la pista i comença el camí que s'enfila a la muntanya, hi ha un coll que el seu nom és "Hi era de massa". És un topònim molt curiós, que té el seu orgien en uns fets esdevinguts en temps feudals .

S'explica doncs, que fal molts anys, no podem concretar la data, al Castell de Besora hi vivia un senyor feudal de conducta dèspota i cruel vers els seus subordinats. Aquests cansats de tantes humiliacions, es reuniren secretament en el "camp del mal consell", i decidiren desfer-se del seu amo definitivament.

La vígila del seu sant organitzaren una cacera de senglar, i qual van ésser en el coll situat al peu del Santuari de Bellmunt, en lloc d'atacar la fera, fou agredit i mort l'amo i senyor. El Tribunal hi prengué part i quan va fer la pregunta de - Qui l'ha mort?, respongué la gent unànimament -el poble-, - Per què l'ha mort? per que hi era de massa.

De llavors ençà el nom d'aquest coll ha estat hi era de massa.

Degollats

Conten que fa molts anys, molt a prop de la Tosca, hi havia una masia (avui en runes). Com que era l'època de la matança del porc, el pagès de la casa va decidir matar una truja que feia més de 120 carnisseres. Aquell dia, com era costum, a la casa hi assistiren un gran nombre de persones que havien d'ajudar amb la matança, però que també estigueren a punt per fer una bona xerinxola i beure i menjar de valent. A resultes de la matança, el rebost quedà ben proveït. Feia goig de veure, sobretot amb la immensa cansalada que penjava de la biga del sostre i que hi penjaren amb tots els treballs.

El pagès cada dia tallava un bon tros de cansalada. Però un dia el ganivet es va encallar amb la cotna i quan ell s'hi arrepenjà amb totes les seves forces, el clau clavat a la biga del sostre va cedir i li va caure tota la cansalada a sobre. Però el pagès tingué la mala sort d'haver deixat els ullals a la truja units a la cansalada i un d'ells s'enfonçà al seu coll segant-li la vena grossa. Caigué a terra, amb la cansalada a sobre. Amb el pes de la xulla, el pobre home no es pogué aixecar, quedà sense sentit i s'anà escolant fins a morir.

D'aquesta feta, a la casa li canviaren el nom pel de "Degollats", ja que un degollat (el porc) en va degollar un altre (el pagès).

La Tosca de Degollats

Tot baixant pel camí que de Vidrà porta a Sant Pere de Torelló, pel camí vora-Ges, es passa per un indret curiós i digne d'una visita. Es tracta de la Tosca de Degollats.

La Tosca és una formació rocosa de material calcari d'un tamany aproximat de 8 m. d'altura per. 11 m. d'amplada. Aquest bloc rocós s'originà quan durant anys i anys, l'aigua d'una fosa situada a la part superior anà regalimant i anà dipositant, amb aquest degoteig, petites restes de carbonat càlcic, que s'adheriren al sòl i donaren lloc a la formació rocosa que avui es pot observar.

L'indret és fosc, misteriós, no exempt d'una bellesa feréstega que fa venir basarda al caminant que s'hi aventura en fer-se fosc.

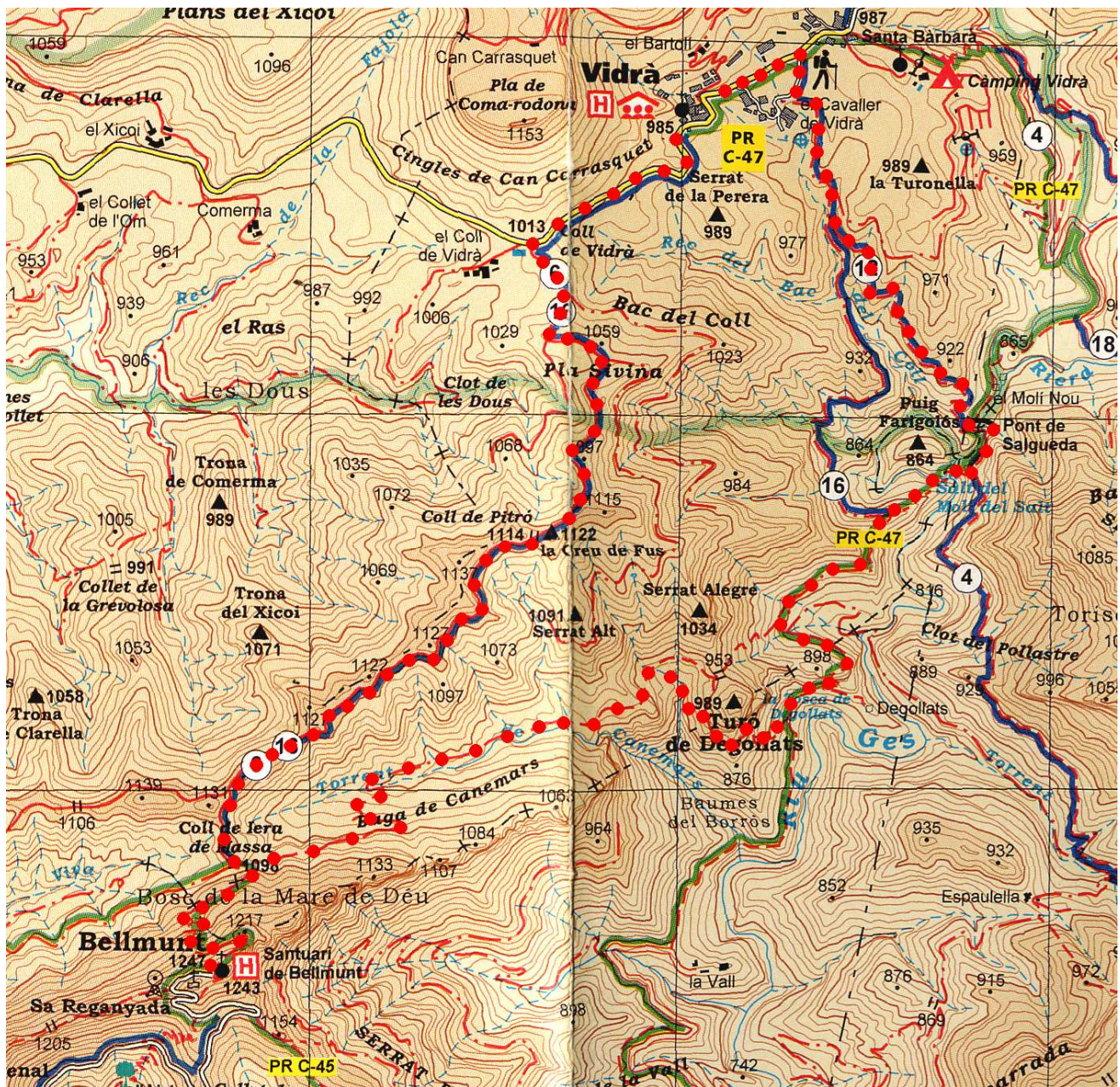
Santuari i Ermita del Bellmunt

Abans de la construcció de l'ermita de Bellmunt, en aquest lloc hi havia hagut el Castell de Reganyada. La possessió d'aquest castell anava lligada a la dels de Curull i Besora.

La primera referència històrica d'una capella dedicada a la Mare de Déu de Bellmunt data de 1219. L'edificació del conjunt del Santuari, integrada inicialment per la capella amb la torre-campanar situada als peus de l'edifici i un cos del cantó nord, on vivia l'ermità, ha anat canviant fins a l'actualitat a causa d' incendis, guerres, llamps que ha sofert al llarg dels segles i també a reformes i modificacions.

Situada a 1.246 metres d'altitud, aquesta ermita ofereix una de les panoràmiques més extenses de la comarca d'Osona i del sud del Ripollès. El santuari i l'hostatgeria, així com el restaurant, s'aixequen damunt la pedra viva.

Mapa:

Mapa Puigsacalm - Bellmunt

Escala 1:25.000

Editorial Alpina (Maig de 2001)

NOTES:

Aquesta activitat de muntanya està organitzada pel Grup de Muntanya en Família (GMeF) de l'Agrupació Excursionista Talaia i s'adreça als membres de l'entitat adscrits al GMeF.

D'acord amb allò que marca la legislació per a les activitats esportives¹, **tots els participants a les activitats del GMeF hauran de disposar de la llicència federativa de l'any en curs.**

Els infants i joves que participen en aquesta activitat de muntanya hauran d'anar acompanyats dels seus pares o altres familiars que se'n faran responsables.

¹ Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, i Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport.